

Norges vassdrags- og energidirektorat
PB 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kristian Fosaas, 69247513

Høringssvar til kraftrasjoneringsforskriften

Innledning

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til høring på ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonerings med frist 22.09.2023.

Vi har lest forslaget med interesse, og mener forslaget kommer med gode løsninger og forslag til hvordan forsyningssikkerheten kan styrkes gjennom blant annet en bredere bruk av virkemidler og en tydeliggjøring av bestemmelsene om kraftrasjonerings.

NVE lister i forslaget opp ti vesentlige endringer fra gjeldende forskrift¹. Vårt høringssvar gjelder i all hovedsak forslagene i forskriften som omhandler Statsforvalterens rolle i planlegging og gjennomføring av kraftrasjonerings.

I den nye forskriften foreslås det at Statsforvalteren gis en tydelig rolle når det gjelder samarbeid med nettselskapene om planlegging og gjennomføring av prioritet ved energiknapphet eller kraftrasjonerings². Et sentralt punkt er at det legges opp til at planene nettselskapene utarbeider skal baseres på informasjon som Statsforvalteren innhenter fra relevante myndigheter og private aktører.

Overordnet stiller Statsforvalteren i Oslo og Viken seg positiv til forslaget om å gi Statsforvalteren en tydelig rolle i forskriften. Vi vil nedenfor utdype våre tanker om samarbeid med nettselskaper og aktører som eier prioriterte bygg og anlegg, samt utfordringer vi ser og som vi erfarer at nettselskapene har i dag.

¹ Forslag til ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonerings s. 7.

² Ny Kraftrasjoneringsforskrift §§ 17 og 18

Erfaringer fra situasjon med energiknapphet

Kraftsituasjonen vinteren 2022 og 2023 medførte flere møter mellom Statsforvalteren i Oslo og Viken og berørte aktører. Hensikten med flere av møtene var informasjonsdeling og forberedelse av mulige tiltak som kunne komme fra NVE som følge av den krevende kraftsituasjonen.

En problemstilling vi så i denne situasjonen var utfordringer nettselskapene hadde med å innhente nødvendig informasjon om prioriterte bygg og anlegg og ulik tilnærming til planverk og prioriteringer mellom nettselskaper internt i fylket. Vi opplevde en generell tilbakemelding om at Statsforvalteren med fordel kunne hatt en tydeligere koordinerings- og samarbeidsrolle overfor kraftforsyningens distriktssjefer (KDS) og kraftforsyningens beredskapsorganisasjoner (KBO). Vi opplevde også at flere kommuner savnet en tydeligere samordning og koordinering fra Statsforvalteren i hvordan kommunen skulle foreta og melde inn interne prioriteringer til KBO.

Med bakgrunn i erfaringer vi gjorde oss i den situasjonen, mener vi det er hensiktsmessig at Statsforvalteren er involvert i kartlegging og samarbeid om planverk slik forskriften foreslår. Denne involveringen gjør det naturlig at Statsforvalteren også inntar en tydelig rolle i å bistå KDS med koordinering og anbefalinger ved en beredskapssituasjon.

Utfordringer i dag

I forslaget fremgår det at Statsforvalteren bør bidra til at det kan utarbeides planer i samsvar med forskriften. Videre foreslås det at Statsforvalteren bør innhente informasjon fra relevante myndigheter og private aktører som er nødvendig for fordeling av energi ved kraftrasjonering. Statsforvalteren bør i denne sammenheng bidra til at innhentet informasjon er utarbeidet slik at det gir best mulig grunnlag for nettselskapets utarbeidelse av rasjoneringsplaner.³

En fordel ved at Statsforvalteren gis en tydeligere rolle i arbeidet med kraftrasjonering, er Statsforvalterens innsikt i regionale behov og regionalt utfordringsbilde. Vi mener det vil være en fordel med en regional tilnærming til kraftrasjonering, fremfor en mer lokal tilnærming med innmelding fra kommuner til kraftselskaper slik det er i dag. Vi ser også at det vil kunne være positive synergieffekter i dette arbeidet og mot Statsforvalterens generelle ansvar for å holde oversikt over regional risiko og sårbarhet og koordinering av arbeidet med samfunnsikkerhet i fylket.

En forutsetning for gode kraftrasjoneringsplaner, er tilgang til informasjon og innsikt i sammenhenger i kritisk infrastruktur. Statsforvalteren er kjent med at en utfordring for nettselskapene i dag, er vanskeligheter med å få informasjon om objektene som prioriteres i henhold til innmelding. Statsforvalteren mener det er uheldig at det gjøres prioriteringer av objekter uten at det foreligger nødvendig informasjon om hvorfor objektet er prioritert. Spesielt utfordrende vil dette kunne være i en situasjon hvor det på grunn av kraftsituasjonen må gjøres interne prioriteringer blant flere prioriterte objekter. Slik vi forstår det, er årsaken til problemet at enkelte aktører ikke har ønsket å dele informasjon om objektene de melder inn, fordi informasjonen av ulike grunner vurderes av aktøren selv som sensitiv. Vanskelig samarbeid med enkelte aktører medfører i dag både usikkerhet og dårlig kvalitet på prioriteringslister og planverk, slik Statsforvalteren forstår KDS.

Statsforvalteren foreslår at det i forskriften § 18 tredje ledd inntas en ordlyd om at eier av objekter som ønskes prioritert ved energiknapphet eller kraftrasjonering, plikter å gi de opplysninger som

³ Ny kraftrasjoneringsforskrift § 8 og § 18

Statsforvalteren mener er nødvendig for å kunne vurdere prioritet av objektet og objektets samfunnskritiske funksjon.

Statsforvalteren har merket seg at nettselskapene til dels har ulik tilnærming til prioriteringslister og hvordan prioritering planlegges gjennomført. Dette kan tidvis gjøre det utfordrende å se sammenhenger og hvilke vurderinger som er lagt til grunn for prioriteringene. Statsforvalteren mener det er viktig med en mest mulig lik tilnærming til hvordan prioritering foretas og hvordan rasjoneringsplaner legges opp innad i et fylke. Vi mener en tydeligere rolle og styrket samarbeid mellom Statsforvalteren og KDS vil gi muligheter for en likere praksis. Samtidig vil vi påpeke viktigheten av at også de ulike Statsforvalterne har relativ lik tilnærming til sin rolle etter forskriften, og i samarbeidet med nettselskapene. Statsforvalteren i Oslo og Viken mener det er viktig at Statsforvalterne fremstår gjenkjennbare for nettselskapene som kan ha virksomhet på tvers av ulike fylker og derfor vil måtte forholde seg til flere embeter. Vi understreker derfor behovet for tydelige føringer på Statsforvalterens rolle i arbeidet gjennom veiledninger fra NVE og DSB.

Avslutning

Statsforvalteren i Oslo og Viken stiller seg positiv til forslaget om en tydeligere rolle med tettere samarbeid med nettselskapene og KDS om planer og koordinering ved energiknapphet og kraftrasjonering.

Vi vil avslutningsvis belyse at forventningene forskriften legger opp til, hvor Statsforvalteren skal innhente og i noen grad måtte bearbeide informasjon som grunnlag for kraftrasjoneringsplaner i kraftselskapene, vil være ressurskrevende for oss å gjennomføre. Ansvarsdistriktet for Statsforvalteren i Oslo og Viken omfatter store deler av det sentrale østlandsområdet med 52 kommuner, stor tetthet av infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner og en befolkning på om lag 2 millioner mennesker. Det er tale om en kompleks og betydelig infrastruktur som Statsforvalteren skal kartlegge og bearbeide for nettselskapene.

Ressurssituasjonen hos Statsforvalteren medfører noe bekymring rundt hvorvidt vi vil være i stand til å levere i henhold til de forventninger nettselskapene og KDS naturlig vil ha til vår rolle slik forskriften er foreslått.

Med hilsen

Christine Huseby Torjussen
direktør

Kristian Fosaas
seniorrådgiver

Samfunnssikkerhet- og beredskapsstaben

Dokumentet er elektronisk godkjent